

Inštrukcia týkajúca sa postupu v prípade žiadosti o formálne odpadnutie od Katolíckej cirkvi

1. Krstom sa človek včleňuje do Kristovej cirkvi, ktorá pretrváva v Katolíckej cirkvi, ktorú spravuje Petrov nástupca a biskupi v spoločenstve s ním, a stáva sa v Cirkvi nositeľom povinností a práv (porov. CIC kán. 96 a 204; CCEO kán. 7 a 910 § 1).
2. Osobe, ktorá dovŕšila osemnásť rok života, prináleží plné vykonávanie jej práv. Pred dovŕšením tohto veku vôľa rodičov alebo poručníkov sama osobe nenahrádza vôľu maloletých.
3. K tomu, aby formálny úkon odpadnutia od Katolíckej cirkvi bol považovaný za platný a skutočný, musí byť vykonaný kánonicky spôsobilou osobou (porov. CIC kán. 124 a CCEO kán. 931) osobne, vedome a dobrovoľne:
 - a) vnútorným rozhodnutím odlúčiť sa od Katolíckej cirkvi
 - b) vonkajším prejavom tohto rozhodnutia
 - c) prijatím tohto rozhodnutia kompetentnou cirkevnou autoritou.
4. Formálny úkon odpadnutia od Katolíckej cirkvi nemá iba právno-administratívny charakter – vystúpenie z Cirkvi za účelom dosiahnutia občianskych účinkov – ale je skutočným odlúčením sa od konštitutívnych prvkov cirkevného života. Predpokladá teda buď úkon *apostázie* – odmietnutia kresťanskej viery, alebo *herézy* – popierania niektorej pravdy, ktorú je nutné veriť božskou a katolíckou vierou, alebo *schizmy* – odmietnutia spoločenstva s členmi Katolíckej cirkvi.
5. Formálny úkon odpadnutia od Katolíckej cirkvi, ktorý je v súlade s kánonickým právom úkonom apostázie, herézy alebo schizmy, prináša so sebou tieto dôsledky:
 - a) vylúčenie z prijímania sviatostí (CIC kán. 1331 § 1. a 915; CCEO kán. 1431 § 1 a 1434 § 1)
 - b) odmietnutie cirkevného pohrebu, ak pred smrťou osoba neprejavila nejaké znaky pokánia (CIC kán. 1184 § 1.1° a CCEO 877).
 - c) nemožnosť prijatia úlohy krstného alebo birmovného rodiča (CIC kán. 874 § 1.4° a 893 § 1; CCEO kán. 685 § 1.6°)
 - d) nutnosť povolenia miestneho ordinára ku kánonickému manželstvu (CIC kán. 1071 § 1.5° a CCEO kán. 789.6°).
6. Osoba, ktorá chce vystúpiť z Cirkvi, predloží písomnú žiadosť farárovi svojho kánonického trvalého bydliska (CIC kán. 107 a CCEO kán. 916), ktorý pozve žiadateľa k osobnému stretnutiu za účelom potvrdenia identity žiadajúceho a objasnenia jeho žiadosti formou pastoračného rozhovoru, v ktorom:
 - a) vysvetlí závažnosť jeho žiadosti o vystúpenie z Cirkvi, že vystúpenie z Cirkvi je chápané nielen ako hriech, ale v kánonickom práve aj ako trestný čin, za ktorý je predpísaný kánonický trest exkomunikácie;
 - b) informuje o dôsledkoch exkomunikácie, ako sú vymenované vyššie v bode 5.
 - c) pokúsi sa trpezlivou láskou motivovať k zmene rozhodnutia, aby upustil od zamýšľaného odpadnutia od Cirkvi.

7. Farár odošle túto žiadosť na arcibiskupský úrad so svojim sprievodným listom, v ktorom uvedie výsledok pastoračného pohovoru a tiež doplní údaj farnosti krstu.
8. V prípade odmietnutia osobného stretnutia, odošle farár žiadosť na arcibiskupský úrad. V takomto prípade je žiadateľovi adresovaná písomná výzva doporučeným listom, ktorým sa mu dá možnosť s určením časovej lehoty, aby prehodnotil zamýšľaný úkon a zároveň ho informuje o dôsledkoch vystúpenia z Cirkvi.
9. Miestny ordinár po posúdení, či sú splnené požadované kánonické podmienky, deklaruje skutočnosť formálneho vystúpenia z Cirkvi, oznámi to žiadateľovi spolu so skutočnosťou upadnutia do exkomunikácie (CIC kán. 1364 § 1 a CCEO kán 1436. 1 a 1437) a kánonickými dôsledkami, ktoré s tým súvisia. Tiež ho informuje o možnosti opätovného návratu do Katolíckej cirkvi.
10. Do knihy krstov nariadi pri mene žiadateľa zapísať poznámku: *Actu formali ab Ecclesia defecit*, dd.mm.rr, Prot. n.. V žiadnom prípade jestvujúce údaje v knihe krstov nemôžu byť vymazané, zostávajú tak ako boli zapísané, lebo dokumentujú právny úkon a skutočnosť, ktorá sa stala.
11. Pokiaľ diecéza bydliska nie je totožná s diecézou krstu žiadateľa, oznámenie je zaslané na zápis do diecézy krstu, ktorá príslušnej farnosti nariadi vykonať poznámku v knihe krstov.
12. Ak sa osoba chce vrátiť späť do plného spoločenstva Cirkvi, napíše v duchu pokory žiadosť o znovuprijatie.
13. Diecézny biskup posúdi žiadosť a rozhodne o znovuprijatí.
14. Znovuprijatie má obsahovať oslobodenie od trestu exkomunikácie, vyznanie viery, prijatie sviatosti pokánia a Eucharistie.
15. Prijatie do Cirkvi sa zapíše do poznámky knihy krstov.

Na základe zákonodarnej moci prislúchajúcej mi z úradu diecézneho biskupa týmto

schvaľujem a vydávam
Inštrukciu týkajúcu sa postupu v prípade žiadosti
o formálne odpadnutie od Katolíckej cirkvi.

Táto inštrukcia nadobúda účinnosť od 1. septembra 2020 a je platná pre Košickú arcidiecézu.

Košice 25. júna 2020
Prot. č. 663/20

✠ Mons. Bernard Bober
arcibiskup-meropolita

Mons. Juraj Kamas
kancelár